

PROTOKÓŁ KONTROLI

kompleksowej przeprowadzonej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Białowieży, ul. Sportowa 10, 17-230 Białowieża, zwanym w dalszej części protokołu „Ośrodkiem”, „GOPS”.

Kierownikiem Ośrodka jest p. Iwona Sawicka.

Kontrolę w dniu 29.08.2013 r. przeprowadziły:

1/ Dorota Moroz – inspektor wojewódzki – kierująca zespołem inspektorów,

2/ Wioleta Bagińska – inspektor wojewódzki,

na podstawie pisemnych upoważnień Nr 1 i Nr 2 do kontroli znak: PS-I.431.1.23.2013.DM z dnia 20.08.2013 r., wydanych z upoważnienia Wojewody Podlaskiego przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

p. Andrzeja Kozłowskiego.

Wyjaśnień udzielała: p. Iwona Sawicka.

Zakres kontroli i okres objęty kontrolą.

Prawidłowość realizacji przez gminę zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz.1493 ze zm.), zwanej dalej ustawą, od dnia 01.01.2012 r. do dnia kontroli.

W toku postępowania kontrolnego ustalono:

GOPS w Białowieży realizuje zadania dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie, na podstawie §2 pkt 11 Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białowieży, stanowiącego załącznik do uchwały Nr XIII/79/12 Rady Gminy Białowieża z dnia 28 marca 2012 r. w sprawie uchwalenia Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białowieży.

Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie nie jest uregulowana w zakresach czynności pracowników. Z akt osobowych dwóch pracowników Ośrodka, realizujących zadania wynika, iż w zakresie spraw różnych zobowiązani są wykonywać inne prace zlecone przez przełożonych.

Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

W Gminie Białowieża opracowano *Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2011-2014*, stanowiący załącznik do uchwały Nr III/20/11 Rady Gminy Białowieża z dnia 27 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, zwany dalej Programem. W nazwie Programu brakuje drugiego jego członu tj.: „oraz ochrony ofiar przemocy”, co jest niezgodne z zapisem art. 6, ust.2, pkt 1 ustawy.

Program nie zawiera diagnozy problemów społecznych na terenie Gminy Białowieża. Założono w Programie realizację 5 celów operacyjnych:

- diagnozowanie problemu przemocy,
- udzielanie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemami przemocy,
- interwencja kryzysowa i udzielanie pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemami przemocy,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pierwszy kontakt i podejmowanie działania edukacyjnego służącego wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Niektóre działania, wynikające z programu nie są podejmowane:

- brakuje bazy danych podmiotów działających na rzecz przeciwdziałania skutków przestępstw,
- nie zbierane są dane dotyczące skali zagrożeń i problemów związanych ze zjawiskiem przemocy w rodzinie,
- brak ewaluacji istniejących programów i zadań w oparciu o uzyskane wyniki,
- brak w treści programu informacji dotyczącej sprawozdawczości, czy czasowej oceny jego realizacji.

Akta kontroli [Nr 6]

Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Poradnictwo, o którym mowa w art. 6 ust. 2 pkt 2 ustawy jest prowadzone przez pracowników Ośrodka w Białowieży. W ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty”, a także w ramach pracy socjalnej. Mieszkańcy gminy mogą bezpłatnie korzystać z pomocy specjalistów w poradni zdrowia psychicznego w Hajnówce. Ośrodek prowadzi rejestr udzielanych porad socjalnych. W roku 2012 i 2013 udzielono porad 14 osobom. W roku 2013 na terapię rodzinną skierowano 1 rodzinę 4-osobową, z usług poradni zdrowia psychicznego skorzystała 1 osoba natomiast z terapii uzależnień 2 osoby.

Z protokołu ustnych wyjaśnień wynika, że na terenie gminy Białowieża prowadzone są działania edukacyjne i profilaktyczne przez pedagogów i wychowawców Zespołu Szkolno Przedszkolnego w Białowieży, Technikum Leśnego w Białowieży, Domu Dziecka w Białowieży. Ośrodek Pomocy Społecznej rozpropagował materiały informacyjne takie jak: ulotki i plakaty. Jednocześnie ze środków pochodzących z GKRPA zakupiono programy profilaktyczne dotyczące uzależnień, przeciwdziałania przemocy oraz opłacono spektakle profilaktyczne. Brak informacji o sposobie wykorzystania tych programów.

Akta kontroli [Nr 6]

Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia, na podstawie art.6 ust 2, pkt 3 ustawy.

Z protokołu przyjęcia ustnych wyjaśnień wynika, że nie wystąpiła potrzeba kierowania osoby do Ośrodka Wsparcia bądź Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

Nie było również przypadku odebrania dziecka z rodziny, o którym mowa w art. 12a ustawy.

Tworzenie i funkcjonowanie zespołów interdyscyplinarnych.

Zgodnie z art. 9a ust. 15 ustawy, przyjęto uchwałę w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania (Nr III/18/11 Rady Gminy Białowieża z dnia 27 stycznia 2011 r.).

Zespół interdyscyplinarny (dalej zwany ZI) został powołany zarządzeniem Nr 20/11 Wójta Gminy Białowieża z dnia 16 marca 2011 r. w sprawie powołania i składu zespołu interdyscyplinarnego, następnie zmienionego zarządzeniem Nr 72.2012 Wójta Gminy Białowieża z dnia 3 października 2012 r. w sprawie powołania i składu zespołu interdyscyplinarnego.

Celem zapewnienia współpracy, w zakresie tworzenia i skutecznej realizacji ustawowych zadań ZI podpisano porozumienia o współpracy w zespole interdyscyplinarnym z następującymi podmiotami:

- SPZOZ w Hajnówce - porozumienie z dnia 21.02.2011 r.,
- Kierownikiem Posterunku Policji w Białowieży - porozumienie z dnia 21.02.2011 r.,
- Zespołem Szkolno Przedszkolnym w Białowieży - porozumienie z dnia 21.02.2011 r.,
- Zespołem Szkół Leśnych w Białowieży - porozumienie z dnia 21.02.2011 r.,
- Domem Dziecka w Białowieży – porozumienie z dnia 21.02.2011 r.,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Białowieży – porozumienie z dnia 21.02.2011 r.,
- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Białowieży- porozumienie z dnia 21.02.2011 r.

W skład Zespołu nie wchodzi przedstawiciel organizacji pozarządowej mimo, że art. 9a ust. 3 ustawy enumeratywnie wymienia skład obligatoryjny ZI.

ZI realizuje zadania określone w art. 9 b ust.1. Przed przystąpieniem do prac nie wszyscy członkowie ZI złożyli Wójtowi Gminy oświadczenia o zachowaniu poufności informacji i danych uzyskanych przy realizacji zadań. Stwierdzono brak oświadczenia kuratora.

Organizację pracy ZI oraz Grup Roboczych (GR) określa Regulamin Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, zaakceptowany i zatwierdzony przez członków ZI.

Stosowanie do art. 9a ust. 7 ustawy posiedzenia zespołu interdyscyplinarnego odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na trzy miesiące. W roku 2012 r. ZI spotkał się 5 razy (dnia 14.02, 19.06 oraz 03.10, 10.10, 16.10), ale częstotliwość spotkań jest niezgodna z wyżej wymienionym artykułem. W 2013 r. do dnia kontroli odbyło się 6 posiedzeń w terminach zgodnych

z zapisami ustawy. Przedstawiona dokumentacja zawiera, listy obecności członków uczestniczących w posiedzeniach oraz protokoły z posiedzeń.

ZI integruje i koordynuje działania podmiotów o których mowa w art. 9a ust.3-5 ustawy. Do rozpoznania indywidualnych przypadków nie powoływano grup roboczych.

Ośrodek zapewnia obsługę organizacyjno-techniczną ZI, zgodnie z art. 9a ust. 9 ustawy.

Prowadzono sprawy dotyczące wystąpienia zjawiska przemocy w rodzinie w gminie Białowieża, w ramach procedury „Niebieskie Karty”– NK (skontrolowano 6 spraw, opisanych w załączniku do protokołu).

W okresie objętym kontrolą na terenie gminy Białowieża zostało założonych łącznie 12 NK. W roku 2012 założono 5 Niebieskich Kart (w tym 1 NK została założona przez GOPS i 4 przez policję). W roku 2013 założono 7 NK (wszystkie założyła policja).

W skontrolowanych sprawach stwierdzono:

- brak formularzy Niebieska Karta-C (w 2 sprawach), co jest niezgodne z § 8 ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. Nr 209, poz. 1245), zwanego dalej rozporządzeniem,
- uzupełniony częściowo formularz Niebieska Karta-C (w 3 sprawach),
- brak Niebieskiej Karty-D (w 4 sprawach), co jest niezgodne z § 8 ust. 2 ust. 6 rozporządzenia,
- uzupełniony częściowo formularz NK-D (w 1 sprawie),
- uzupełniono formularz NK niezgodny z wzorami formularzy, stanowiącymi załączniki do rozporządzenia (w jednej sprawie),
- brak dat wpływu NK-A do przewodniczącego ZI (w 5 NK-A) ,
- brak informacji o przekazaniu w terminie 3 dni formularza NK-A członkom ZI, co jest niezgodne § 8 ust.1 rozporządzenia,
- brak zaproszeń do ofiar i wezwań do sprawców na posiedzenia ZI/GR (w 4 sprawach), co jest niezgodne § 16 ust.3 i § 17 ust 1 rozporządzenia,
- w jednym przypadku stwierdzono wezwanie na tę samą godzinę sprawcy i ofiary przemocy, co stanowi naruszenie §17 ust.2 rozporządzenia,
- brak protokołu z zakończenia procedury NK- (w 3 sprawach), co jest niezgodne z § 18 ust 2 rozporządzenia,
- nie poinformowano podmiotów uczestniczących w procedurze o jej zakończeniu (3 sprawy), co jest niezgodne z § 18 ust. 3 rozporządzenia,
- w 3 sprawach nie zwoływano posiedzeń ZI/GR w celu realizacji procedury, wymienione działania powinny być podejmowane w ramach prac ZI/GR - art. 9b ust. 2 i art. 9b ust. 3 ustawy.

W trakcie kontroli sprawdzono 100% dokumentacji formalnej potwierdzającej realizację zadania.

Za powstałe nieprawidłowości i uchybienia odpowiedzialny jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białowieży.

Zgodnie z § 18 ust. 1- 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 czerwca 2011 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 126, poz. 718) Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białowieży, przysługuje prawo do:

- zgłoszenia na piśmie, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole kontroli, do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania,
- odmowy podpisania protokołu i złożenia w terminie 7 dni od daty jego otrzymania wyjaśnień dotyczących przyczyn tej odmowy (odmowa podpisania protokołu kontroli nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez zespół inspektorów i sporządzenia zaleceń pokontrolnych).

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, z czego jeden doręczono Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białowieży.

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu w książce kontroli prowadzonej przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Białowieży, pod numerem 4/2013 r., książka prowadzona od 2007 roku.

Białowieża, 19.09.2013

.....

(miejsce i data podpisania protokołu kontroli)

Iwona Sawicka

.....

podpis kontrolowanego

Dorota Moroz

.....

Wioleta Bagińska

.....

podpisy kontrolujących

Jeden egzemplarz protokołu otrzymałam :

Białowieża, 19.09.2013 r.

pieczętka

Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Iwona Sawicka

/-/

.....

(miejsce, data i podpis kierownika podmiotu kontrolowanego)